

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДО СВІТУ
ЧЕРЕЗ МОВИ

StrikePlagiarism.com
ORIGINALITY IS A VALUE

AD ORBEM
PER LINGUAS

ЛЮДИНА І ЦИФРОВЕ
СУСПІЛЬСТВО:

КОГНІЦІЯ – МОВА – ОСВІТА – ДИСКУРС

Матеріали Міжнародної
науково-практичної конференції

15–16 травня
2025 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

AD ORBEM PER LINGUAS ДО СВІТУ ЧЕРЕЗ МОВИ

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної
конференції**

**ЛЮДИНА І ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО:
КОГНІЦІЯ – МОВА – ОСВІТА – ДИСКУРС**

15–16 травня 2025 року

Частина 1

Київ
Видавничий центр КНЛУ
2025

«Ad orbem per linguas. До світу через мови». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Людина і цифрове суспільство: когніція – мова – освіта – дискурс”, 15–16 травня 2025 року. Частина 1. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2025. 512 с.

**Друкуються за рішенням вченої ради
Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № 16 від 28 квітня 2025 року**

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, статистичних даних та іншої інформації відповідальність несуть автори. Усі матеріали перевірено на унікальність із використанням інформаційної онлайн-системи «StrikPlagiarism».

Каплюк, С. О. (2019). Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. У В. Г. Кремень, О. І. Ляшенко (Ред.), *Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку. Матеріали методологічного семінару НАПН України*, 188–197. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718707/6/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%202019.pdf>

СУЧАСНІ СИСТЕМИ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧА

Ігнатенко В. Д.

Білоцерківський національний аграрний університет

В індустрії перекладу за останні роки відбулися значні зміни, які співпали з процесами глобалізації та дигіталізації. Ці процеси суттєво вплинули на сучасний ринок перекладацьких послуг, висунувши нові вимоги до професійної діяльності перекладачів. Серед найважливіших навичок, які необхідно опанувати сучасному перекладачу, є вміння використовувати інструменти автоматизованого перекладу (CAT-програми) та системи термінологічного менеджменту. Ці інструменти не лише підвищують ефективність роботи, але й забезпечують відповідність перекладу стандартам якості.

Термінологічний менеджмент став важливою складовою професійної підготовки, оскільки його роль полягає у створенні, організації та підтримці баз даних, які забезпечують точність, послідовність і відповідність перекладів. Відповідно до стандарту EN ISO 17100:2015, управління термінологією є одним із ключових аспектів забезпечення якості перекладацьких послуг. Це передбачає не лише технічне забезпечення, але й використання термінологічних баз, що інтегруються із CAT-системами.

Термінологічні бази містять багатомовні терміни, їхні синоніми, визначення та приклади використання. Такі бази допомагають уникати термінологічних помилок, особливо в складних спеціалізованих текстах, де неправильний вибір терміна може вплинути на якість усього документа. Використання баз сприяє стандартизації термінів і значно спрощує роботу перекладача. Завдяки автоматичному пошуку та пропозиціям відповідників перекладачі можуть оперативно інтегрувати потрібні терміни у текст.

У навчальному процесі створення термінологічних баз зазвичай починається з використання програм, таких як MS Excel, які дозволяють структурувати терміни за мовами, додавати синоніми, визначення та приклади використання. Такий підхід сприяє формуванню баз, що легко оновлюються, інтегруються з CAT-системами та відповідають вимогам сучасного ринку. Важливим є вивчення спеціалізованих програм, наприклад SDL MultiTerm, які дозволяють конвертувати записи у формати, придатні для професійного використання, такі як .sdlb.

Створення та використання термінологічних баз забезпечує перекладачам доступ до надійної інформації, необхідної для роботи з технічними чи спеціалізованими текстами. Опанування технологій екстрагування термінів із текстів, зокрема за допомогою програмного забезпечення SDL MultiTerm Extract, дозволяє формувати галузеві бази даних. Ці бази стають важливим ресурсом у роботі над великими проектами та сприяють дотриманню термінологічних стандартів.

Інтеграція термінологічних баз із CAT-системами, такими як SDL Trados Studio, значно підвищує продуктивність перекладацької діяльності. Програми автоматично здійснюють пошук відповідників, пропонують терміни із зазначенням додаткової інформації та забезпечують можливість доповнення бази під час роботи. Для студентів-перекладачів важливо не лише опанувати ці технології, але й навчитися правильно організовувати роботу з базами, щоб підготувати себе до вимог сучасного ринку праці.

Отже, сучасні системи термінологічного менеджменту відіграють важливу роль у підготовці перекладачів. Вони сприяють підвищенню ефективності роботи, забезпечують точність і узгодженість перекладів, що є важливим у глобалізованому світі. Володіння цими інструментами дозволяє перекладачам успішно адаптуватися до викликів сучасного ринку та забезпечувати високий рівень професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

- Амеліна, С. М., & Тарасенко, Р. О. (2017). Вивчення технологій створення електронних термінологічних баз у процесі професійної підготовки перекладачів. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 60(4), 105–115. <https://doi.org/10.33407/itlt.v60i4.1738>
- International Organization for Standardization. (2019). *ISO 30042:2019. Management of terminology resources – TermBase eXchange (TBX)* (42 с.). Trados. (n.d.). *Translation management*. Retrieved January 17, 2025, from <https://www.trados.com/learning/topic/translation-management/>

НЕЛІНІЙНІ ТЕМПОРАЛЬНІ СТРУКТУРИ У РОМАНІ *UNTIL FOREVER* ДЖОАННИ ЛІНДСЕЙ

Ільюченко М. О., Висоцька Н. О.

Київський національний лінгвістичний університет

Книга Джоанни Ліндсей *Until Forever* (1995) належить до жанру любовного роману, але її жанрову ідентифікацію ускладнюють елементи історичного роману і фантастичні мотиви. Механізм подорожей у часі спирається більше на міфологічну та фентезійну логіку, що створює атмосферу магічної пригоди в антуражі альтернативної історії.

Події розгортаються навколо головної героїні Розаліни, яка отримує магічний меч, що може викликати з Валгалли вікінга Торна й переносити їх

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО. ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ

<i>Авдєєв Я. І.</i>	Фразеологія в контексті лінгвокультурології . . .	3
<i>Аліменко О. С.</i>	Засоби відтворення стратегій ввічливості у корейських етикетних формулах подяки . . .	4
<i>Алімова А. Ю.</i>	Відтворення засобів невербальної комунікації персонажів із когнітивними порушеннями та ментальними розладами у перекладі художніх текстів	6
<i>Ан Дон</i>	Головні та другорядні морфеми у китайському словосполученні: структура та функції	8
<i>Анохіна Т. О.</i>	Робота лабораторії з синхронного перекладу . .	11
<i>Бастун М. В.</i>	Риторика та наративи арабських змі у контексті висвітлення російсько-української війни	13
<i>Березенко В. М.</i>	Репрезентація модальності в сучасному англомовному дискурсі	14
<i>Бєсєдіна В. В.</i>	Лексико-скмантичні паралелі в прислів'ях української мови і мови гінді	16
<i>Бігич О. Б., Єган Т. О.</i>	La niña de seis años celebra su sexagésimo cumpleaños.	18
<i>Бондар М. В.</i>	Турецька художня література в українських перекладах 2017–2024 років: персоналії та жанрово-стильове розмаїття	20
<i>Борис Д. П.</i>	Підходи до дослідження емоцій у сучасній лінгвістиці	22
<i>Бостанджи О. В., Потапенко С. І.</i>	Моніторинговий жанр BBC: характеристики	24
<i>Бугайчук о. В.</i>	Французькі запозичення військових термінів в німецькій мові	26
<i>Буднікова Г. В.</i>	Культурні упередження та переконання як проблема при формуванні лінгвосоціокультурної компетентності	28
<i>Валігура О. Р.</i>	Синергетичний підхід до аналізу мовленнєвих явищ.	30
<i>Василевська Т. В.</i>	Соціолінгвістика цифрового простору: роль сленгу соціальних мереж у розвитку лексичних новацій в англійській мові.	32

<i>Васько С. Р.</i>	Семантична модуляція квантитатива Twelve у фраземах англійської мови.	35
<i>Висоцька Н. О.</i>	Американські “Макбети”: новосвітні драматургічні версії шекспірового архетипу . .	37
<i>Вітомська Н. М., Гольцова М. Г.</i>	Особливості відтворення okazionalizmів у французькому та українському перекладах роману К. С. Льюїса “Срібне крісло”.	39
<i>Водоп'ян Г. В.</i>	Вивчення сленгу іноземних мов як складова освітнього процесу.	41
<i>Водяницька Т. С.</i>	Промови до пам'ятних дат у навчанні перекладу: на прикладі щорічних промов президента до річниці першоберезневого руху	43
<i>Вознюк Г. А.</i>	Особливості японського художньо-стилістичного прийому Ута-макура.	43
<i>Гавриленко А. В.</i>	Використання штучного інтелекту у вивченні японської мови: переваги та недоліки	45
<i>Геворгян К. Л.</i>	Когнітивний аспект значення фразеологічних одиниць у викладанні китайської мови	47
<i>Герасімова І. А.</i>	Когнітивно-сенсорна природа синестезійних метафор: варіативність моделей у поезії українських та грецьких символістів	49
<i>Голдинська К. Ю.</i>	Вплив соціальних мереж на мову (на прикладі порівняння англійської та української мов) . . .	52
<i>Голець О. Я.</i>	Принцип емерджентності в сучасній філософії науки	54
<i>Голінко А. М.</i>	Віртуальна реальність (VR) та розширена реальність (AR) для занурення у мовне середовище: як штучний інтелект формує сучасні методи вивчення англійської.	56
<i>Гонський А. В., Баган М. П.</i>	Актуальні аспекти вивчення мікротопоніміки	58
<i>Гориленко І. С., Чхетіані Т. Д.</i>	Прагмалінгвістичний вимір гіпнотичного впливу в комунікації	60
<i>Гричук Ю. О.</i>	Японська культура як висококонтекстуальна: деякі особливості комунікації.	62
<i>Громко Т. В.</i>	Лінгварій говірки як дискурсивний феномен: когнітивний та соціокультурний аспекти	65
<i>Гутник В. М., Паршикова О. О.</i>	Труднощі навчання другої іноземної мови (німецької на базі англійської)	67
<i>Даліда А. В.</i>	Фразеологізми в професійному дискурсі перської мови: структура та функції	69
<i>Далте О. Ю.</i>	Причиново-наслідкові відношення в межах функційно-семантичного поля каузативності у сучасній китайській мові.	72

<i>Данилич Ю. О.</i>	Прислів'я і приказки в міжкультурній комунікації носіїв італійської та української мов	74
<i>Дейкун О. П., Потапенко С. І.</i>	Реперспективізація в українському перекладі транзитивних конструкцій заголовків англійськомовних інтернет-новин	76
<i>Дейкун П. В.</i>	Лексико-граматичні особливості сучасних англійських заголовків новинного дискурсу. . .	77
<i>Декало О. О.</i>	Комунікативні девіації у сучасному німецькомовному діловому дискурсі.	79
<i>Деркач І. В. Джавад А. Г.</i>	Визначення терміну як лінгвістичне явище . . . Загальноарабські та загальносирійські діалектизми у лексичному складі арабського діалекту латакії.	81 82
<i>Дружнова А. Ю.</i>	Особливості функціонування дієслів напрямку 来 і去 у сучасній китайській мові.	84
<i>Дубровська І. Б.</i>	Фразеологізми у п'єсі Бертольда Брехта "Матінка кураж та її діти": перекладознавчий аспект	86
<i>Дурда О. В.</i>	Перехід між дискурсами як складова розвитку мовленнєвої компетентності індивіда	88
<i>Євенко Д. С.</i>	Анімалістичні образи в українських фразеологізмах та засоби їх відтворення корейською мовою.	91
<i>Єльнікова Н. І. Єнько С. В.</i>	Особливості мовної гри в соціальних мережах Особливості перекладу англomовних текстів військового дискурсу українською мовою . . .	93 95
<i>Єсипович К. П.</i>	Поліваріативність фольклором у французькому фольклорному дискурсі.	97
<i>Жалко Д. Д., Ізотова Н. П.</i>	Імпліцитна інтертекстуальність в англійськомовному художньому дискурсі: маркування та інтерпретація.	99
<i>Задорожна А. І.</i>	Синтагматичне членування китайськомовної політичної промови	101
<i>Залєснова О. В. Зіневич В. В.</i>	Термінологія і спеціалізований переклад Цифровізація освіти як елемент маркетингу у навчанні	103 105
<i>Ігнатенко В. Д.</i>	Сучасні системи термінологічного менеджменту як важлива складова підготовки перекладача.	107
<i>Ільющенко М. О., Висоцька Н. О. Калиновська О. В. Калінін В. С.</i>	Нелінійні темпоральні структури у романі until forever джоанни ліндсей Мовний ландшафт Києва воєнного періоду . . . особливості використання емодзі для вираження мови ворожнечі в китайськомовному медіадискурсі	108 110 112